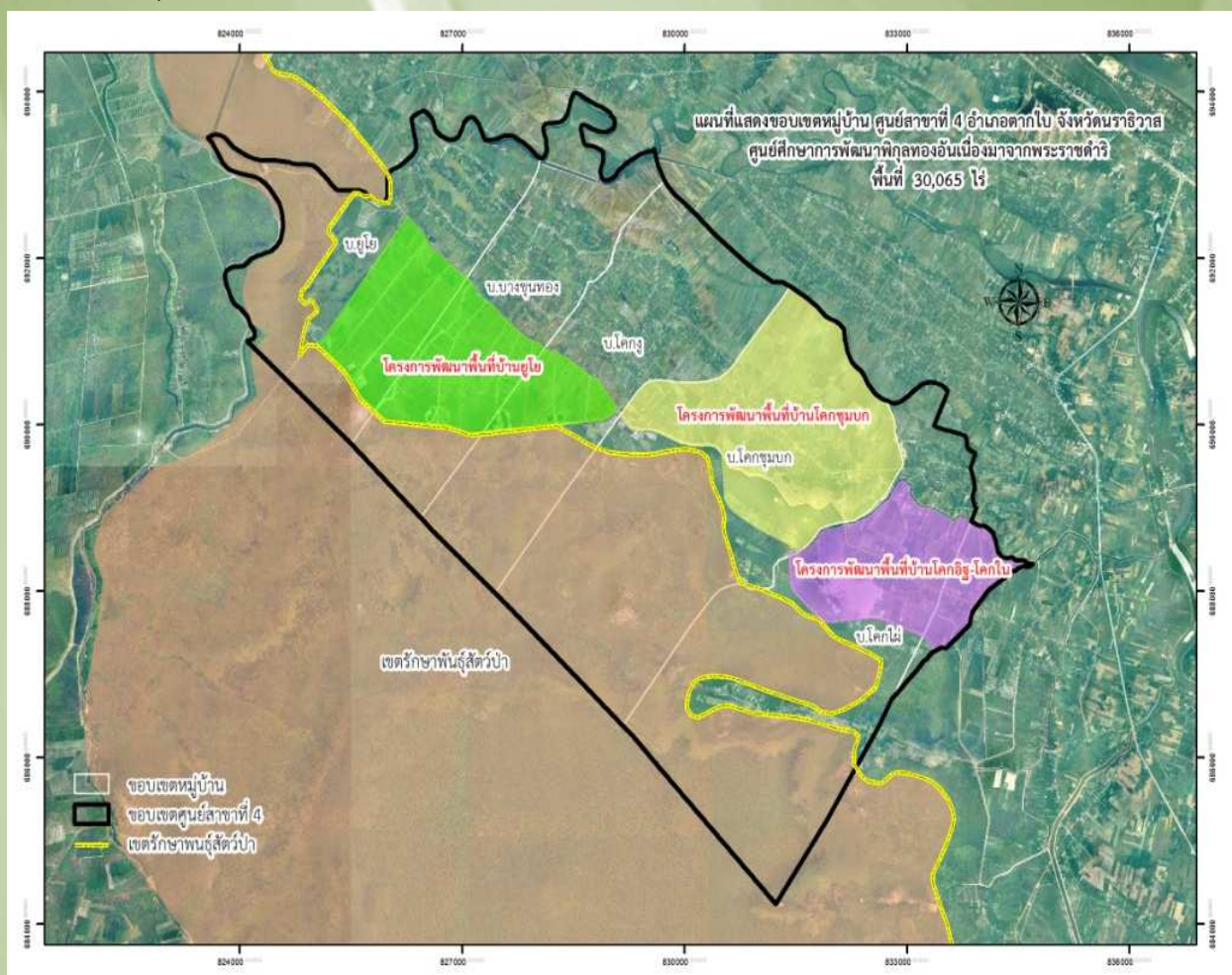


ศูนย์สาขาที่ ๔ โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกอิฐ-โคกโนและบ้านยูโย ตำบลพร่อน,บางขุนทอง อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส

ศูนย์สาขาที่ ๔ โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกอิฐ - โคกโนและบ้านยูโย เป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำริจัดทำโครงการขึ้นเพื่อผันน้ำจัดจากคลองสุโหงปาดี เพื่อนำมาใช้ในพื้นที่การเกษตรและจัดทำแปลงสาธิตการปลูกพืชในดินเปรี้ยวเพื่อเป็นตัวอย่างให้กับเกษตรกรในพื้นที่ และในวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๔๒ ได้จัดตั้งให้โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกอิฐ-โคกและบ้านยูโย เป็นศูนย์สาขาที่ ๔ ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ครอบคลุมพื้นที่ ๒ ตำบล ๕ หมู่บ้าน มีจำนวน ๓ โครงการ ครอบคลุมพื้นที่ ๓๐,๐๖๕ ไร่ โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เข้าดำเนินการ ๘,๓๕๑ ไร่ ปัจจุบันมีประชากร ๖๔๙ ครัวเรือน ๒๖๖๗ ราย นับถือศาสนาอิสลาม ๑๖๗๗ ราย ศาสนาพุทธ ๑,๐๐๐ ราย ประกอบด้วย ๓ โครงการย่อย ดังนี้

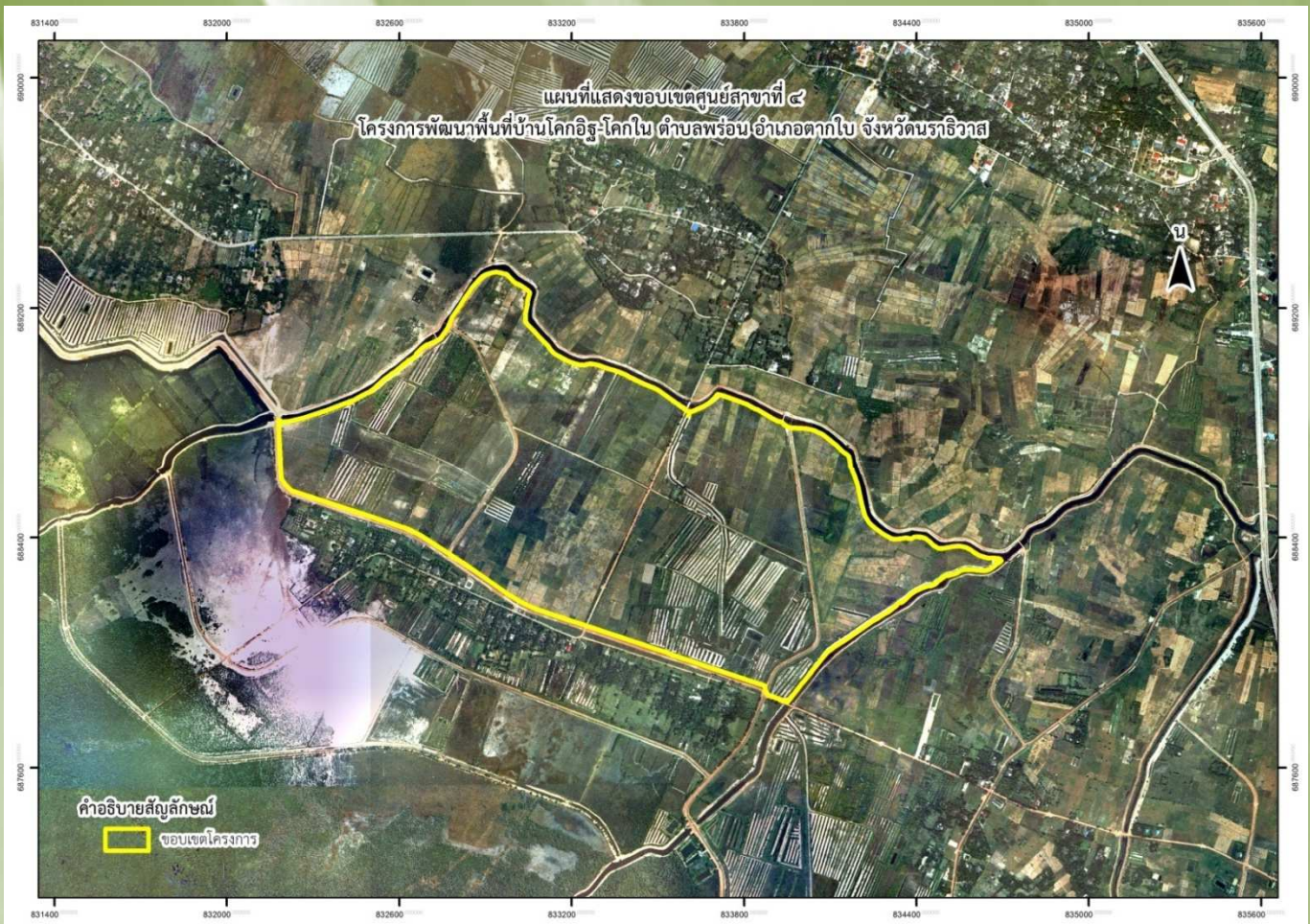
- (๑) โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวบ้านโคกอิฐ - โคกโน หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส ครอบคลุมพื้นที่ ๑,๐๗๒ ไร่
- (๒) โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านยูโย ตำบลบางขุนทอง อำเภอดากใบ ครอบคลุมพื้นที่ ๓ หมู่บ้าน คือ บ้านยูโย บ้านบางขุนทอง บ้านโคกจู ครอบคลุมพื้นที่ ๓,๕๐๐ ไร่
- (๓) โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกชุมบก หมู่ที่ ๕ ตำบลบางขุนทอง อำเภอดากใบ ครอบคลุมพื้นที่ ๓,๗๗๙ ไร่



โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกอิฐ - โคกใน หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน อำเภอดงบัง จังหวัดนครราชสีมา

ข้อมูลทั่วไป

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกอิฐ - โคกใน เป็นหนึ่งในโครงการศูนย์สาขาที่ ๔ โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกอิฐ-โคกและบ้านยูโย ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลพร่อน อำเภอดงบัง จังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่รวมทั้งหมด ๑,๐๗๒ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำการเกษตร ๗๘๑ ไร่ (๗๒.๘๕%) พื้นที่ทิ้งร้าง ๑๘๐ ไร่ (๑๖.๗๙%) พื้นที่ลุ่ม ๕๓ ไร่ (๔.๙๔%) และพื้นที่สาธารณประโยชน์ ๑๑๑ ไร่ (๑๐.๓๕%) ปัจจุบันมีประชากรที่เข้าทำประโยชน์ที่ดิน จำนวน ๙๗ ครอบครัว ๓๒๒ ราย นับถือศาสนาพุทธทั้งหมด



สภาพพื้นที่

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกอิฐ-โคกใน มีสภาพพื้นที่เป็นที่ลุ่มน้ำท่วมขัง ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินพรุ ลักษณะดินที่พบมีคุณสมบัติเป็นดินเปรี้ยวจัด ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกอิฐ-โคกใน ประกอบด้วยชุดดิน จำนวน ๔ ชุดดิน แบ่งเป็น ชุดดินเชียรใหญ่ (Cy) เนื้อที่ ๘ ไร่ และชุดดินมูโนะ (Mu) เนื้อที่ ๒๓๗ ไร่ ชุดดินระแงะ (Ra) เนื้อที่ ๘๐๔ ไร่ และชุดดินทุ่งหว้า (Tg) เนื้อที่ ๒๓ ไร่

ชุดดินเชียรใหญ่ (Cyi) เป็นดินเหนียวละเอียดลึกลับมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งปนเศษพืช มีสีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก (pH ๔.๕-๕.๐) จากผิวดินเป็นดินเลนสีเทาหรือสีเทาปนน้ำเงิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง (pH ๖.๕-๗.๐)



ชุดดินระแงะ (Ra) เป็นดินอินทรีย์หนาปานกลาง ดินบนเป็นชั้นวัสดุอินทรีย์ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก (pH ๔.๕-๕.๐) ดินล่างเป็นดินเลนตะกอนน้ำทะเล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH ๔.๕-๖.๐)

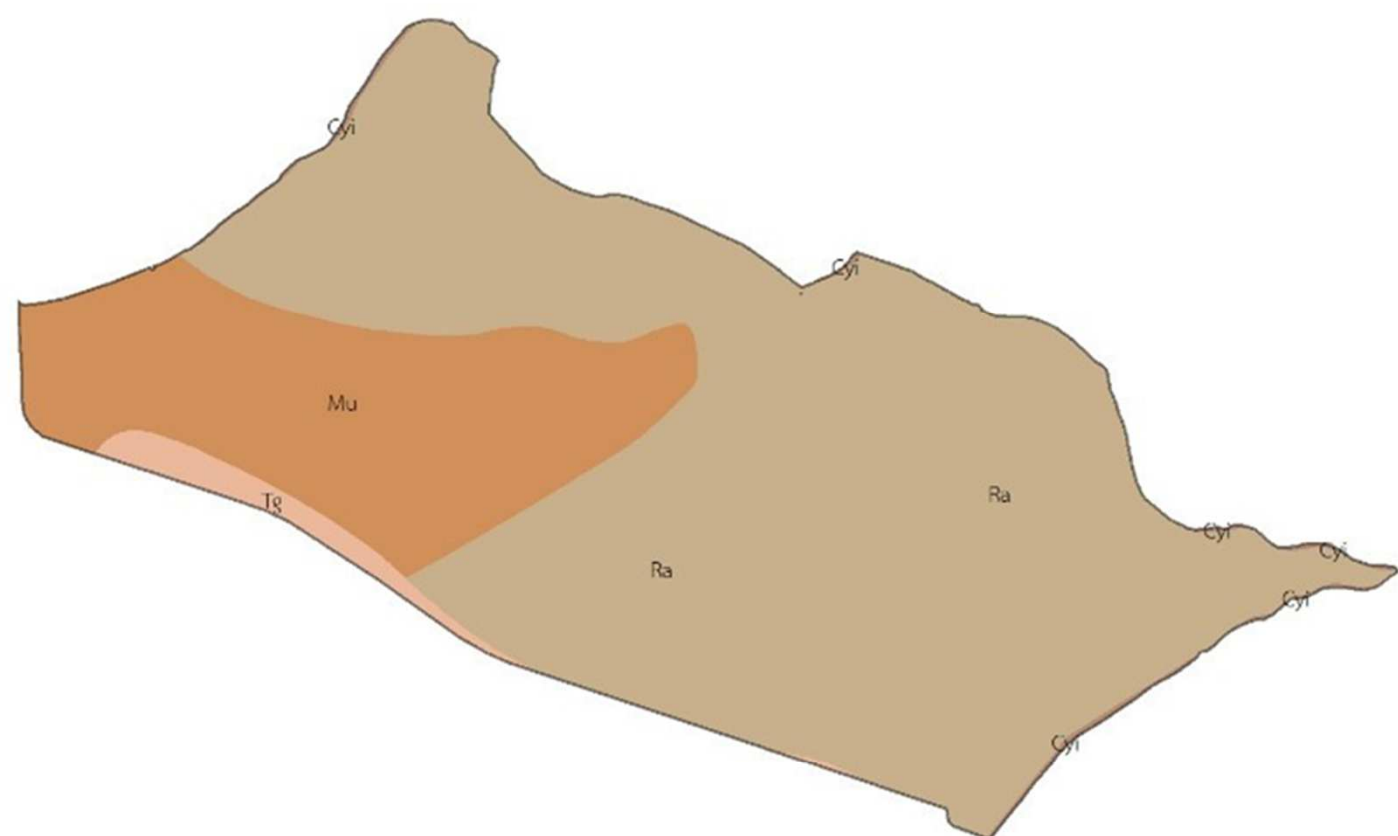
ชุดดินมูโนะ (Mu) เป็นดินเหนียวละเอียดลึกลับมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งปนเศษพืช มีสีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก (pH ๔.๕-๕.๐) จากผิวดินเป็นดินเลนสีเทาหรือสีเทาปนน้ำเงิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง (pH ๖.๕-๗.๐)



ชุดดินทุ่งหว้า (Tg) เป็นดินลึกลับ ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย มีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดปานกลาง (pH ๕.๕-๖.๐) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหยาบถึงหยาบมาก มีสีน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH ๔.๕-๕.๕)

832500 833000 833500 834000 834500

แผนที่แสดงชุดดิน
โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกอิฐ-โคกโน ตำบลพร่อน อำเภอดงรัก จังหวัดนครราชสีมา



คำอธิบายสัญลักษณ์

- Cui ชุดดินเชียรใหญ่ (Chian Yai series)
- Mu ชุดดินมูโนะ (Munoh series)
- Ra ชุดดินระแงะ (Rangae series)
- Tg ชุดดินทุ่งหว้า (Thung Wa series)
- ขอบเขตโครงการ

832500 833000 833500 834000 834500

689000

688900

688200

687500

686800

689000

688900

688200

687500

686800

การประกอบอาชีพ

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกอิฐ-โคกโน มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๙๗ ครัวเรือน ประชากรในหมู่บ้านที่มีการประกอบอาชีพแบ่งเป็นอาชีพภาคการเกษตร จำนวน ๕๑ ครัวเรือน (๕๒.๕๗%) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน ๕๒.๕๗% เกษตรเชิงเดี่ยว ๐.๐๐% และอาชีพนอกภาคการเกษตร จำนวน ๓๑ ครัวเรือน (๓๑.๙๕%) โดยมีการประกอบอาชีพรับราชการ/ลูกจ้างของรัฐมากที่สุด รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป และค้าขาย

อาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
๑. ภาคการเกษตร	๕๑	๕๒.๕๗
- เกษตรผสมผสาน	๕๑	๕๒.๕๗
- เกษตรเชิงเดี่ยว	๐	๐.๐๐
๒. นอกภาคการเกษตร*	๓๑	๓๑.๙๕
- รับราชการ/ลูกจ้างของรัฐ	๑๓	๑๓.๔๐
- รับจ้างทั่วไป	๑๓	๑๓.๔๐
- ค้าขาย	๕	๕.๑๕

* ผู้ที่ทำอาชีพนอกภาคเกษตรและทำเกษตรเป็นอาชีพเสริม ๙๖.๗๗%

** ผู้สูงอายุ/ไม่มีอาชีพ

รายได้ประชากร

จากการสำรวจข้อมูลรายได้เฉลี่ยประชากรโครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกอิฐ-โคกโน (๙๗ ครัวเรือน) ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๓ พบว่า ประชากรมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ ๑๖๗,๕๒๖ บาท/ครัวเรือน/ปี ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๑๖ ครัวเรือน (๑๖.๔๙%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยจำนวน ๗๒ ครัวเรือน (๗๔.๒๒%)

รายได้	ครัวเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐	๐	๐.๐๐
๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๑๑	๑๑.๓๔
๑๐๐,๐๐๑ - ๑๕๐,๐๐๐	๕	๕.๑๕
๑๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๗	๗.๒๑
มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐	๖๕	๖๗.๐๑

สภาพเศรษฐกิจและสังคม

จากการสำรวจข้อมูลรายได้ประชากรที่ประกอบอาชีพภาคการเกษตร (๕๑ ครัวเรือน) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน จำนวน ๕๑ ครัวเรือน (๑๐๐%) และเกษตรเชิงเดี่ยว จำนวน ๐ ครัวเรือน (๐.๐๐%)

อาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ภาคการเกษตร	๕๑	๑๐๐
- เกษตรผสมผสาน	๕๑	๑๐๐
- เกษตรเชิงเดี่ยว	๐	๐.๐๐

ในปี ๒๕๖๓ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จำแนกรายได้ภาคการเกษตรของประชากร โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกสะอาด พบว่า ประชากรมีรายได้จากภาคการเกษตรเฉลี่ยเท่ากับ **๑๑๑,๗๖๔ บาท /ครัวเรือน/ปี** ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๓๔ ครัวเรือน (๖๖.๖๖%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๑๖ ครัวเรือน (๓๑.๓๓%)

รายได้	ครัวเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐	๑๐	๑๙.๖๐
๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๒๔	๔๗.๐๕
๑๐๐,๐๐๑ - ๑๕๐,๐๐๐	๘	๑๕.๖๘
๑๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๖	๑๑.๗๖
มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐	๒	๓.๙๒

กลุ่มอาชีพ

จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มอาชีพในพื้นที่ โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกสะอาด ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๓ พบว่า มีกลุ่มอาชีพ จำนวน ๓ กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มโรงสีข้าวซ้อมมือ กลุ่มผู้ใช้น้ำ กลุ่มทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ ดังนี้

กลุ่ม	จำนวน (ราย)	รับผิดชอบโดย
๑. กลุ่มโรงสีข้าวซ้อมมือ	๑๗	เกษตรอำเภอตากใบ
๒. กลุ่มผู้ใช้น้ำ	๓๑	ชลประทาน
๓. กลุ่มทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ	๒๖	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกอิฐ-โคกใน โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกอิฐ – โคกใน มีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๐๗๒ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ใช้สอย ๗๘๑ ไร่ พื้นที่ทิ้งร้าง ๑๘๐ ไร่ แบ่งเป็น นาร้าง ๑๒๗ ไร่ พื้นที่ลุ่ม ๕๓ ไร่ และพื้นที่สาธารณประโยชน์ ๑๑๑ ไร่ แบ่งเป็น แหล่งน้ำ ๔๐ ไร่ และถนน ๗๑ ไร่ พื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่ราษฎรมีการปลูกปาล์มน้ำมัน ๓๙๔ ไร่ รองลงมาเป็นการทำนาข้าว ๒๙๒ ไร่ ยางพารา ๓๙ ไร่ เกษตรผสมผสาน ๓๘ ไร่ ทွ่งหญ้าอาหารสัตว์ ๑๘ ไร่

การใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
๑) พื้นที่ใช้สอย	๗๘๑	๗๒.๘๕
- นาข้าว	๒๙๒	๒๗.๒๓
- ปาล์มน้ำมัน	๓๙๔	๓๖.๗๕
- ยางพารา	๓๙	๓.๖๔
- พืชผัก/ไม้ผลผสมผสาน	๓๘	๓.๕๕
- ทွ่งหญ้าอาหารสัตว์	๑๘	๑.๖๘
๒) พื้นที่ทิ้งร้าง/สามารถใช้ประโยชน์ได้	๑๘๐	๑๖.๗๙
- นาร้าง	๑๒๗	๑๑.๘๔
- พื้นที่ลุ่ม	๕๓	๔.๙๕
๓) พื้นที่สาธารณประโยชน์	๑๑๑	๑๐.๓๕
- แหล่งน้ำ	๔๐	๓.๗๓
- ถนน	๗๑	๖.๖๒

แผนที่แสดงลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน
 โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเบรียวบ้านโคกอีฐ-โคกโน ตำบลพร่อน อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส
 พื้นที่ 1,072 ไร่

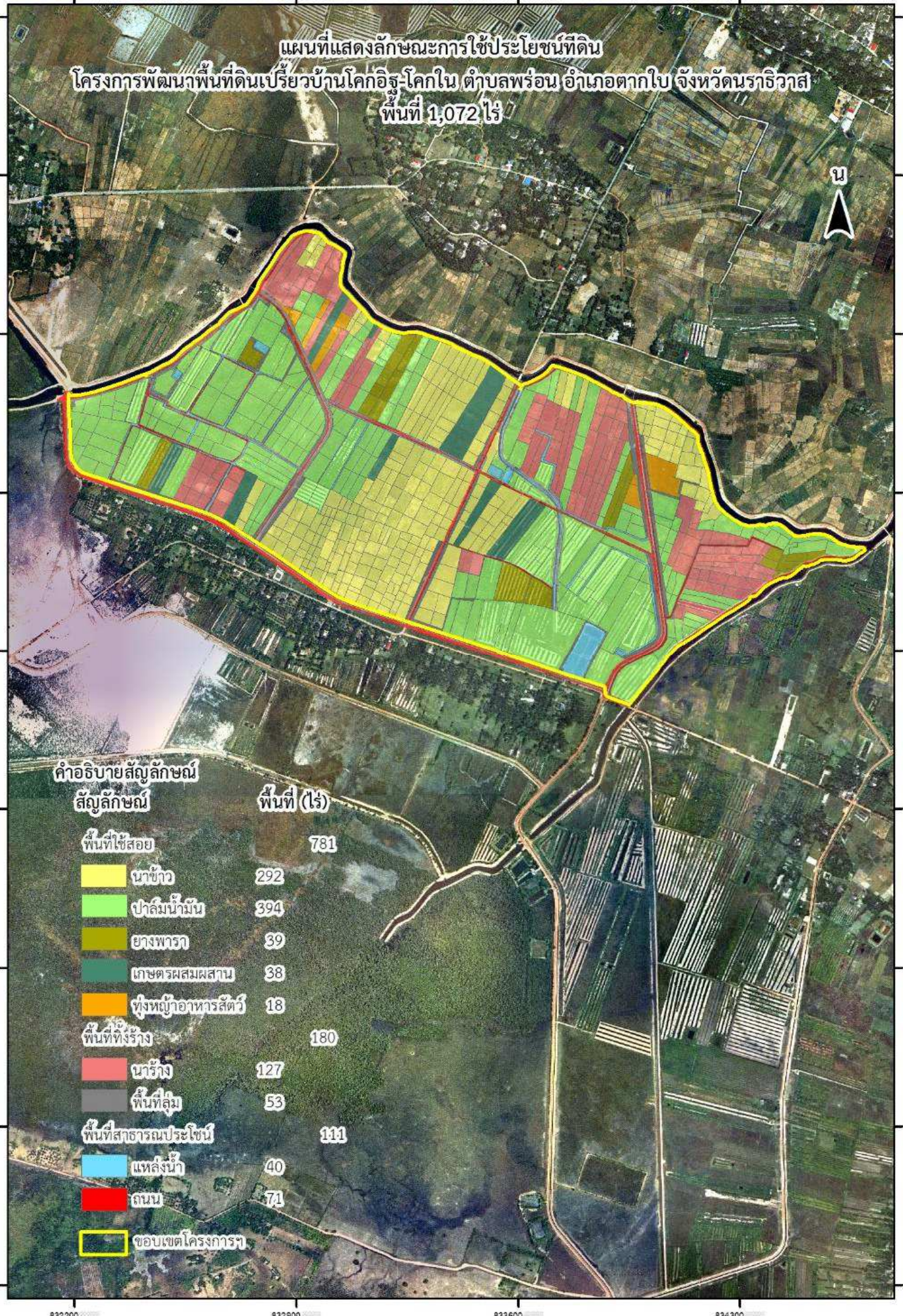


คำอธิบายสัญลักษณ์	
สัญลักษณ์	พื้นที่ (ไร่)
พื้นที่ใช้สอย	
นาข้าว	292
ปาล์มน้ำมัน	394
ยางพารา	39
เกษตรผสมผสาน	38
ทุ่งหญ้าอาหารสัตว์	18
พื้นที่ทิ้งร้าง	
นาว่าง	127
พื้นที่ลุ่ม	53
พื้นที่สาธารณประโยชน์	
แหล่งน้ำ	40
ถนน	71
ขอบเขตโครงการฯ	

781

180

111



การพัฒนาพื้นที่โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สำรวจข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานที่เข้าไปส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกอิฐ-โคกใน ตั้งแต่ปี ๒๕๖๖-๒๕๖๖ ทั้งการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ การปรับปรุงแปลงนา การสนับสนุนปัจจัยการผลิต การสนับสนุนองค์ความรู้ ด้านต่างๆ อาทิ การฝึกอบรมวิชาชีพ การสาธิตในพื้นที่ตลอดจนการศึกษาเรียนรู้งานในพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อให้เกษตรกรสามารถพัฒนาพื้นที่การเกษตรของตนเองและประกอบอาชีพการเกษตรอย่างยั่งยืนและพึ่งตนเองได้ โดยเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆ เพื่อการพัฒนาอาชีพจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดังนี้

๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๑) เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๑ (การปักคันนา) จำนวน ๖๑ ราย (๔๖๕ ไร่)

๒) เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ (ขุดคู-ยกร่อง) จำนวน ๗๘ ราย (๔๓๙ ไร่)

๓) เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง จำนวน ๑๓.๔ ไร่

๔) เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่ โดยการขุดคูระบายน้ำ จำนวน ๑๐.๑ ไร่

๕) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการปลูกแฝกบนขอบถนน ไหล่ทาง ริมคลองสาธารณะ จำนวน ๒,๓๗๐,๐๐๐ กล้า

๒) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

๒.๑) การสนับสนุนปัจจัยการผลิต

(๑) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน (ปุณขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยปุยสด) ให้แก่เกษตรกรเพื่อใช้ปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด และเพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดินสำหรับใช้ในแปลงเกษตรปลูกพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล แก่เกษตรกร จำนวน ๖๘ ครัวเรือน

(๒) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชผักบริโภคในครัวเรือน ปลอดภัยจากสารพิษ และจำหน่ายสร้างรายได้ในครัวเรือน ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๓๕ ครัวเรือน

(๓) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์พืช (กิ่งพันธุ์ ฝรั่ง มะนาว มะพร้าว ส้มโอ) เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณบ้าน และพื้นที่แปลงเกษตร ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๑๕ ครัวเรือน

(๔) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์ปลา (ปลานิล ปลาดุก ปลาตะเพียน ปลาหมอ) พร้อมทั้งสนับสนุนอาหารปลาขนาดเล็กเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงปลาในกระชังและบ่อดิน ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๒๐ ครัวเรือน

(๕) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์สัตว์ (ไก่ แพะ เป็ด กบ) พร้อมทั้งสนับสนุนอาหารไก่เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๑๐ ครัวเรือน

(๖) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนการจัดทำรั้วจุดเรียนรู้ฟื้นฟูนาร้างเพื่อการปลูกข้าว จำนวน ๑ ครัวเรือน

๒) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ (ต่อ)

๒.๒) การสนับสนุนองค์ความรู้

(๑) อบรม

(๑.๑) เกษตรกรได้รับการอบรมการปรับปรุงดินเพื่อปลูกข้าว จำนวน ๓๑ ครั้งเรือน

(๑.๒) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกไม้ผลผสมผสานในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดที่มีการขุดคู
ยกร่องเพื่อระบายน้ำ จำนวน ๑๐ ครั้งเรือน

(๑.๓) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ดินพรุ จำนวน ๒๕ ครั้งเรือน

(๑.๔) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกข้าวคุณภาพ จำนวน ๓๑ ครั้งเรือน

(๑.๕) เกษตรกรได้รับการอบรมการเลี้ยงสัตว์ปีก (ไก่ เป็ด) จำนวน ๑๕ ครั้งเรือน

(๑.๖) เกษตรกรได้รับการอบรมการทำผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝก เพื่อพัฒนาทักษะการทำ
ผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝก จำนวน ๕ ราย

(๑.๗) เกษตรกรได้รับการอบรมและสนับสนุนบ่อแก๊สชีวภาพ เพื่อใช้เป็นแก๊สหุงต้มภายใน
ครัวเรือน จำนวน ๑ ครั้งเรือน

(๒) การสาธิตในพื้นที่

(๒.๑) สาธิตการทำการใช้ปุ๋ยหมัก / น้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๒๕ ราย

(๒.๒) สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด จำนวน ๓๑ ราย

(๒.๓) สาธิตการใช้วัสดุปูนเพื่อปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด (ปูนขาว โดโลไมท์
หินปูนฝุ่น) จำนวน ๖๕ ราย

(๒.๔) สาธิตการให้น้ำระบบท่อ เพื่อให้มีน้ำใช้ในแปลงเกษตรและสะดวกรวดเร็ว จำนวน ๑ ราย

(๒.๕) สาธิตการเพาะเห็ดในถุงพลาสติก เพื่อเพิ่มรายได้ในครัวเรือน จำนวน ๑๐ ราย

(๓) การศึกษาดูงาน

(๓.๑) เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ ซึ่งเป็นเกษตรกรศูนย์เรียนรู้และเกษตรกร
ตัวอย่างในพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จ โดยการศึกษาการดูงานในพื้นที่ของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จใน
ต่างจังหวัด (พัทลุง ตรัง สงขลา) จำนวน ๔ ราย

(๓.๒) เกษตรกรได้รับการศึกษาดูงานของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จภายใน
จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๔๕ ครั้งเรือน

แผนที่แสดงกิจกรรมการดำเนินงาน
โครงการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวบ้านโคกอิฐ-โคกโน ตำบลพร่อน อำเภอดงบัง จังหวัดนครราชสีมา



สัญลักษณ์แผนที่

-  ปรับรูปแปลงนาลักษณะที่ ๑ (ไถเตรียมพื้นที่ ปั่นคันทนา)
-  ปรับรูปแปลงนาลักษณะที่ ๒ (ขุดคู ยกร่อง)
-  ก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง
-  ขุดคูระบายน้ำ

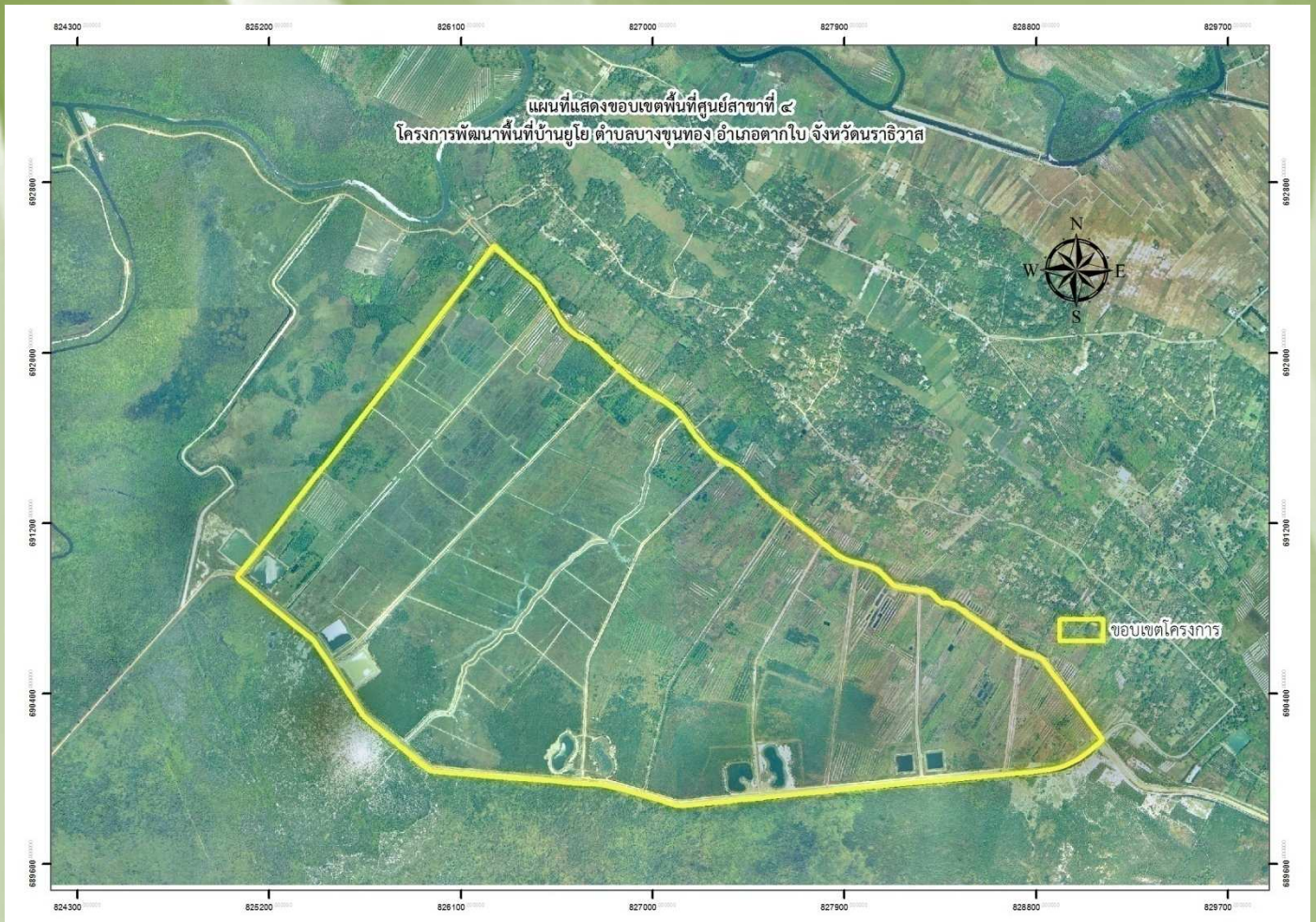
๔๖๕ ไร่
๔๓๙ ไร่
ระยะทาง ๑๓.๔ กิโลเมตร
ระยะทาง ๑๐.๑ กิโลเมตร

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านยูโย

หมู่ที่ ๑, ๓ และ ๖ ตำบลบางขุนทอง อำเภอดงรัก จังหวัดนครราชสีมา

ข้อมูลทั่วไป

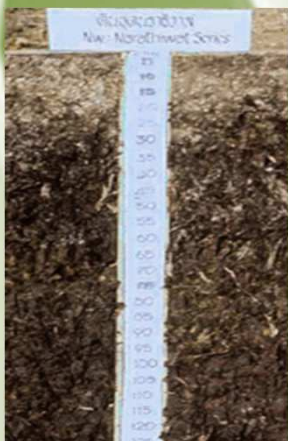
โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านยูโย ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑, ๓ และ ๖ ตำบลบางขุนทอง อำเภอดงรัก จังหวัดนครราชสีมา ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด ๓ หมู่บ้าน คือ บ้านบางขุนทอง บ้านโคกสูง และบ้านยูโย มีพื้นที่โครงการรวมทั้งหมด ๓,๕๐๐ ไร่ ปัจจุบันมีประชากรเข้าทำประโยชน์ที่ดินในโครงการฯ จำนวน ๔๕๔ ครัวเรือน ๑,๙๕๗ ราย นับถือศาสนาอิสลาม ๑,๖๗๗ ราย ศาสนาพุทธ ๒๘๐ ราย



สภาพพื้นที่

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านยูโย ลักษณะสภาพพื้นที่โดยทั่วไป โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านยูโย มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม บางพื้นที่เป็นพื้นที่ป่าพรุ ประสบปัญหาดินเปรี้ยว ดินพรุ และน้ำท่วมขัง พื้นที่ส่วนใหญ่เกษตรกรใช้ในการทำนา และบางพื้นที่เป็นพื้นที่นาร้างลักษณะดินในพื้นที่ ประกอบด้วย ดินเปรี้ยวจัด ๒,๓๐๒ ไร่ และดินพรุ ๑,๒๙๒ ไร่ ในพื้นที่โครงการฯ ประกอบด้วยชุดดิน จำนวน ๓ ชุดดิน แบ่งเป็น ชุดดินเชียรใหญ่ (Cyi) เนื้อที่ ๓๑๓๔.๑๓ ไร่ ชุดดินนครราชสีมา (Nw) เนื้อที่ ๐.๖๑ ไร่ และชุดดินต้นไทร (Ts) เนื้อที่ ๒๕๖.๒๐ ไร่

ชุดดินเชียรใหญ่ (Cyi) เป็นดินเหนียวละเอียดลึกลับมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งปนเศษพืช มีสีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก (pH ๔.๕-๕.๐) จากผิวดินเป็นดินเลนสีเทาหรือสีเทาปนน้ำเงิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง (pH ๖.๕-๗.๐)

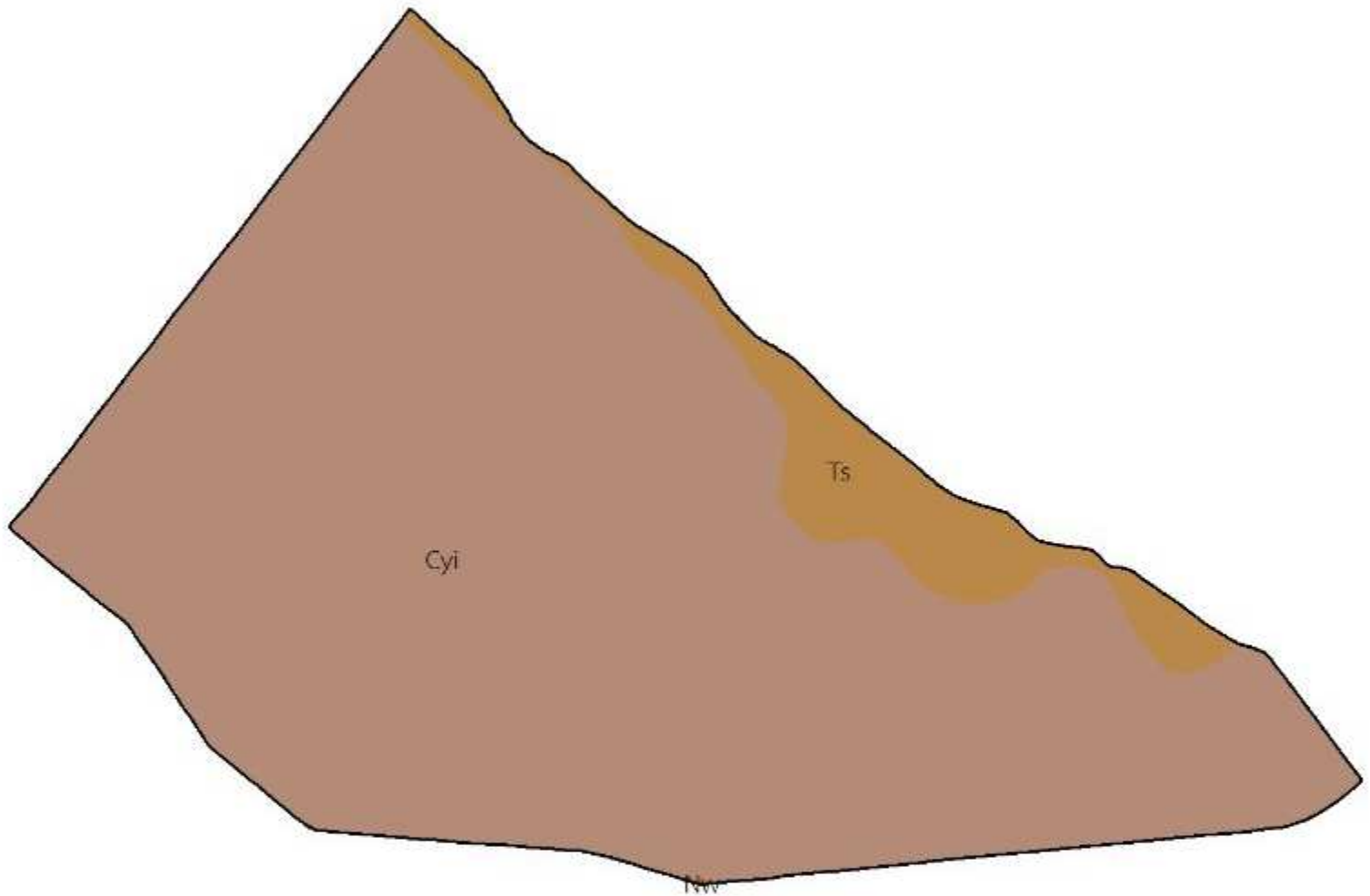


ชุดดินนราธิวาส (Nw) ลักษณะและสมบัติดิน ดินตอนบนมีอินทรีย์วัตถุ (peat) ที่มีปริมาณเส้นใยไฟเบอร์มากกว่า ๗๕ % ซึ่งเรียกว่า fibric soil material และอาจมีเศษไม้ผุเล็กน้อยกระจุกกระจายอยู่ทั่วไป ชั้นดินนี้将有ความหนามากกว่า ๑๓๐ ซม. ส่วนดินชั้นล่างอาจพบดินเลนที่เป็นตะกอนน้ำทะเลสีเทา ซึ่งเป็นกรดอย่างแรงและมีค่าปฏิกริยาดินที่วัดได้ต่ำกว่า ๔.๐

ชุดดินตันไทร (Ts) ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึกลับ ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย มีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH ๔.๕-๕.๕) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีเทา มีจุดประสีเหลืองหรือสีน้ำตาลปนเหลืองและดินชั้นล่างอัดไประหว่างความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. จะพบชั้นดินตะกอนน้ำทะเลที่มีสารประกอบซัลไฟด์ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดปานกลาง (pH ๕.๕-๖.๐)



แผนที่แสดงชุดดิน
โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านยูโย ตำบลบางขุนทอง อำเภอดาเกา จังหวัดนราธิวาส



คำอธิบายสัญลักษณ์

- | | |
|---|------------------------------------|
| Cyi | ชุดดินเชียรใหญ่ (Chian Yai series) |
| Nw | ชุดดินนราธิวาส (Narathiwat series) |
| Ts | ชุดดินตันไทร (Thon Sai series) |
|  | ขอบเขตโครงการ |

การประกอบอาชีพ

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านยูโย มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๔๕๔ ครัวเรือน ประชากรในหมู่บ้านที่มีการประกอบอาชีพแบ่งเป็นอาชีพภาคการเกษตร จำนวน ๘๗ ครัวเรือน (๑๙.๑๖%) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน ๘.๓๗% เกษตรเชิงเดี่ยว ๑๐.๗๙% และอาชีพนอกภาคการเกษตร จำนวน ๓๖๗ ครัวเรือน (๘๐.๘๓%) โดยมีการประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด รองลงมาประกอบอาชีพรับราชการ/ลูกจ้างของรัฐและค้าขาย

อาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
๑. ภาคการเกษตร	๘๗	๑๙.๑๖
- เกษตรผสมผสาน	๓๘	๘.๓๗
- เกษตรเชิงเดี่ยว	๔๙	๑๐.๗๙
๒. นอกภาคการเกษตร*	๓๖๗	๘๐.๘๓
- รับราชการ/ลูกจ้างของรัฐ	๖	๑.๓๒
- รับจ้างทั่วไป	๓๕๕	๗๘.๑๙
- ค้าขาย	๔	๐.๘๘
๓. อาชีพอื่นๆ**	๒	๐.๔๔

* ผู้ที่ทำอาชีพนอกภาคเกษตรและทำเกษตรเป็นอาชีพเสริม ๕๑.๑๐%

** ผู้สูงอายุ/ไม่มีอาชีพ

รายได้ประชากร

จากการสำรวจข้อมูลรายได้เฉลี่ยประชากรโครงการพัฒนาพื้นที่บ้านยูโย ๔๕๔ ครัวเรือน ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๓ พบว่า ประชากรมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ ๑๓๖,๔๕๓ บาท/ครัวเรือน/ปี ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๓๓๔ ครัวเรือน (๗๓.๕๖%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๑๒๐ ครัวเรือน (๒๖.๔๓%)

รายได้	ครัวเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐	๓๔	๗.๔๘
๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๑๗๕	๓๘.๕๔
๑๐๐,๐๐๑ - ๑๕๐,๐๐๐	๑๒๕	๒๗.๕๓
๑๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๘๐	๑๗.๖๒
มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐	๔๐	๘.๘๑

จากการสำรวจข้อมูลรายได้ประชากรที่ประกอบอาชีพภาคการเกษตร ๘๗ครัวเรือน ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน จำนวน ๓๘ ครัวเรือน (๔๓.๖๗%) และเกษตรเชิงเดี่ยว จำนวน ๔๙ ครัวเรือน (๕๖.๓๒%)

อาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ภาคการเกษตร	๘๗	๑๐๐
- เกษตรผสมผสาน	๓๘	๔๓.๖๗
- เกษตรเชิงเดี่ยว	๔๙	๕๖.๓๒

ในปี ๒๕๖๓ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จำแนกรายได้ภาคการเกษตรของประชากร โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านยูโยพบว่า ประชากรมีรายได้จากภาคการเกษตรเฉลี่ยเท่ากับ ๑๑,๑๒๓ บาท /ครัวเรือน /ปี ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๑๖ ครัวเรือน (๕๑.๖๑%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๑๕ ครัวเรือน (๔๘.๓๙%)

รายได้	ครัวเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐	๗๖	๘๗.๓๕
๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๙	๑๐.๑๑
๑๐๐,๐๐๑ - ๑๕๐,๐๐๐	๑	๑.๑๔
๑๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๐	๐.๐๐
มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐	๑	๑.๑๔

กลุ่มอาชีพ

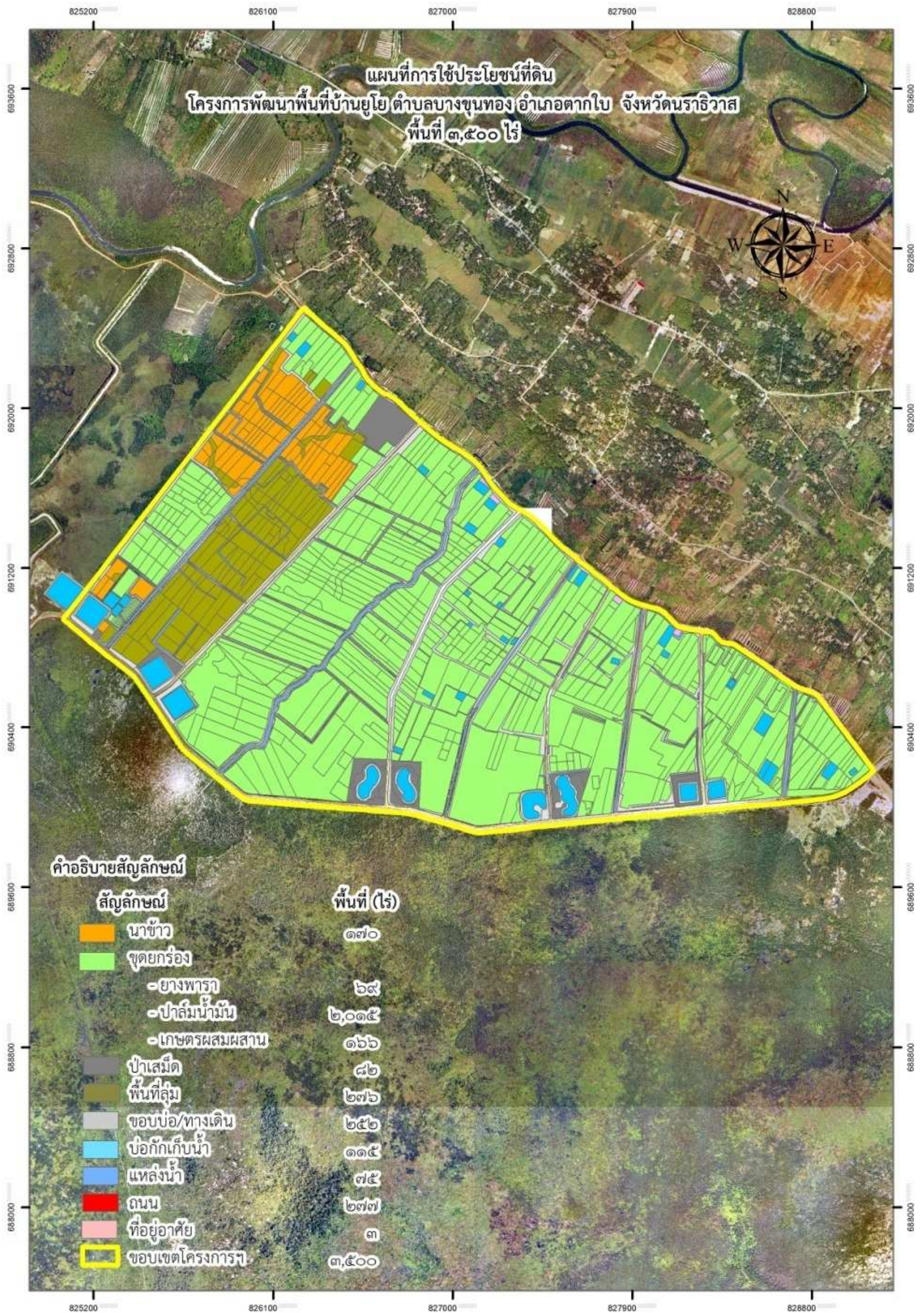
จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มอาชีพในพื้นที่ โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านยูโย ของศูนย์ศึกษาการพัฒนา พิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๓ พบว่า มีกลุ่มอาชีพ จำนวน ๔ กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มปลูกผักบนพื้นที่ขุดยกร่อง กลุ่มทำนา กลุ่มจักรเย็บผ้า และกลุ่มสานย่านลิเภา

กลุ่ม	จำนวน (ราย)	รับผิดชอบโดย
๑. กลุ่มปลูกผักบนพื้นที่ขุดยกร่อง	๑๖	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
๒. กลุ่มทำนา	๓๐	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
๓. กลุ่มจักรเย็บผ้า	๑๐	สำนักงานพัฒนาชุมชน
๔. กลุ่มสานย่านลิเภา	๑๑	อุตสาหกรรมจังหวัด

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านยูโย โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านยูโย มีพื้นที่ทั้งหมด ๓,๕๐๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ใช้สอย ๒,๔๒๐ ไร่ พื้นที่ทิ้งร้าง ๓๕๘ ไร่ แบ่งเป็นป่าเสื่อม ๘๒ ไร่ พื้นที่ลุ่ม ๒๗๖ ไร่ และพื้นที่สาธารณประโยชน์ ๑๑๑ ไร่ แบ่งเป็น แหล่งน้ำ ๗๕ ไร่ บ่อกักเก็บน้ำ ๑๑๕ ไร่ ขอบบ่อทางเดิน ๒๕๒ ไร่ ที่อยู่อาศัย ๓ ไร่ และถนน ๒๗๗ ไร่ พื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่ราษฎรมีการปลูกปาล์มน้ำมัน ๒,๐๑๕ ไร่ รองลงมาเป็นการทำนาข้าว ๑๗๐ ไร่ เกษตรผสมผสาน ๑๖๖ ไร่ และยางพารา ๖๙ ไร่

การใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
๑) พื้นที่ใช้สอย	๒,๔๒๐	๖๙.๑๔
- นาข้าว	๑๗๐	๔.๘๕
- ปาล์มน้ำมัน	๒,๐๑๕	๕๗.๕๗
- ยางพารา	๖๙	๑.๙๗
- เกษตรผสมผสาน	๑๖๖	๔.๗๔
๒) พื้นที่ทิ้งร้าง/สามารถใช้ประโยชน์ได้	๓๕๘	๑๐.๒๒
- ป่าเสื่อม	๘๒	๒.๓๔
- พื้นที่ลุ่ม	๒๗๖	๗.๘๘
๓) พื้นที่สาธารณประโยชน์	๔๗๐	๑๓.๔๒
- แหล่งน้ำ	๗๕	๒.๑๔
- บ่อกักเก็บน้ำ	๑๑๕	๓.๒๘
- ขอบบ่อทางเดิน	๒๕๒	๗.๒
- ที่อยู่อาศัย	๓	๐.๐๘
- ถนน	๒๗๗	๗.๙๑



แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน
โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านยูโย ตำบลบางขุนทอง อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส
พื้นที่ ๓,๕๐๐ ไร่



คำอธิบายสัญลักษณ์

สัญลักษณ์	พื้นที่ (ไร่)
นาข้าว	๑๗๐
ชุกยกร่อง	
- ยางพารา	๖๙
- ปาล์มน้ำมัน	๒,๐๑๕
- เกษตรผสมผสาน	๑๖๖
ป่าเสม็ด	๘๒
พื้นที่ลุ่ม	๒๗๖
ขอบบ่อ/ทางเดิน	๒๕๒
บ่อกักเก็บน้ำ	๑๑๕
แหล่งน้ำ	๗๕
ถนน	๒๗๗
ที่อยู่อาศัย	๓
ขอบเขตโครงการฯ	๓,๕๐๐

การพัฒนาพื้นที่โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สำรวจข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานที่เข้าไปส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกอิฐ-โคกใน ตั้งแต่ปี ๒๕๖๖-๒๕๖๗ ทั้งการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ การปรับปรุงแปลงนา การสนับสนุนปัจจัยการผลิต การสนับสนุนองค์ความรู้ ด้านต่างๆ อาทิ การฝึกอบรมวิชาชีพ การสาธิตในพื้นที่ตลอดจนการศึกษาเรียนรู้งานในพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อให้เกษตรกรสามารถพัฒนาพื้นที่การเกษตรของตนเองและประกอบอาชีพการเกษตรอย่างยั่งยืนและพึ่งตนเองได้ โดยเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆ เพื่อการพัฒนาอาชีพจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดังนี้

๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- ๑) เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๑ (ไถเตรียม/การปักคันนา) ๕๐๐ ไร่ (๔๘ราย)
- ๒) เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓(ขุดคู-ยกร่อง) ๑,๒๗๘ไร่ (๑๖๓ราย)
- ๓) เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง จำนวน ๓๐กิโลเมตร
- ๔) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการปลูกหญ้าแฝกบนขอบถนน ไหล่ทาง ริมคลองสาธารณะ จำนวน ๖๗๒,๐๐๐ กล้า

๒) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

๒.๑) การสนับสนุนปัจจัยการผลิต

- (๑) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนวัสดุปรับปรุงดิน (ปุณขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยขี้สัตว์) ให้แก่เกษตรกรเพื่อใช้ปรับปรุงบำรุงดินเปรี้ยวจัด และเพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดินสำหรับใช้ในแปลงเกษตรปลูกพืชผัก พืชไร่ และไม้ผล จำนวน ๑๑๙ ครัวเรือน)
- (๒) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชผักบริโภคในครัวเรือน ปลอดภัย และจำหน่ายสร้างรายได้ในครัวเรือนให้แก่เกษตรกร จำนวน ๓๓ ครัวเรือน
- (๓) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์สัตว์(เป็ด) ให้แก่เกษตรกรจำนวน ๗ครัวเรือน
- (๔) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์ปลา ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๒๒ ครัวเรือน

การพัฒนาพื้นที่โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

๒) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ (ต่อ)

๒.๒) การสนับสนุนองค์ความรู้

(๑) อบรม

(๑.๑) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกพืชผักพืชไร่และไม้ผลในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดในบริเวณรอบบ้าน จำนวน ๓๓ครัวเรือน

(๑.๒) เกษตรกรได้รับการอบรมการผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ จำนวน ๓๓ครัวเรือน

(๑.๓) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ดินพรุ จำนวน ๕ ครัวเรือน

(๑.๔) เกษตรกรได้รับการอบรมเพาะเห็ดในถุงพลาสติก จำนวน ๖ ครัวเรือน

(๑.๕) เกษตรกรได้รับการอบรมการทำผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากกระจูดและหญ้าแฝกและแปรรูปขนม จำนวน ๔ ครัวเรือน

(๑.๖) เกษตรกรได้รับการอบรมการเลี้ยงสัตว์ปีก (เปิด) พร้อมการสนับสนุนพันธุ์เปิดอาหารเปิด จำนวน ๗ ครัวเรือน

(๑.๗) เกษตรกรได้รับการอบรมการผลิตผลิตภัณฑ์ป้องกันยุงกัดจากพืชสมุนไพรไล่ยุงในท้องถิ่นและการควบคุมโรคที่นำโดยยุง จำนวน ๓ ครัวเรือน

(๑.๘) เกษตรกรได้รับการอบรมการเพิ่มประสิทธิภาพยางพารา และการจัดการสวนยางพาราอย่างถูกวิธี จำนวน ๕ ครัวเรือน

(๑.๙) เกษตรกรได้รับการอบรมการเพาะเห็ดฟางกองเตี้ยด้วยเชื้อเลี้ยงไมยางพาราและผักตบชวา จำนวน ๖ ครัวเรือน

(๒) การสาธิตในพื้นที่

(๒.๑) สาธิตการทำการใช้ปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๒๐ ครัวเรือน

(๒.๒) สาธิตการใช้วัสดุปูนการปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด จำนวน ๒๒ ครัวเรือน

(๓) การศึกษาดูงาน

(๓.๑) เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพซึ่งเป็นเกษตรกรของศูนย์เรียนรู้และเกษตรกรตัวอย่าง โดยการศึกษาดูงานในพื้นที่ของเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จในต่างจังหวัด (พัทลุง ตรัง สงขลา) จำนวน ๒ ราย

(๓.๒) เกษตรกรได้รับการศึกษาดูงานของเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จภายในจังหวัดนราธิวาส จำนวน ๕ ราย

แผนที่แสดงกิจกรรมการดำเนินงาน
โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านยูโย ตำบลบางขุนทอง อำเภอดงรัก จังหวัดนครราชสีมา

สัญลักษณ์แผนที่

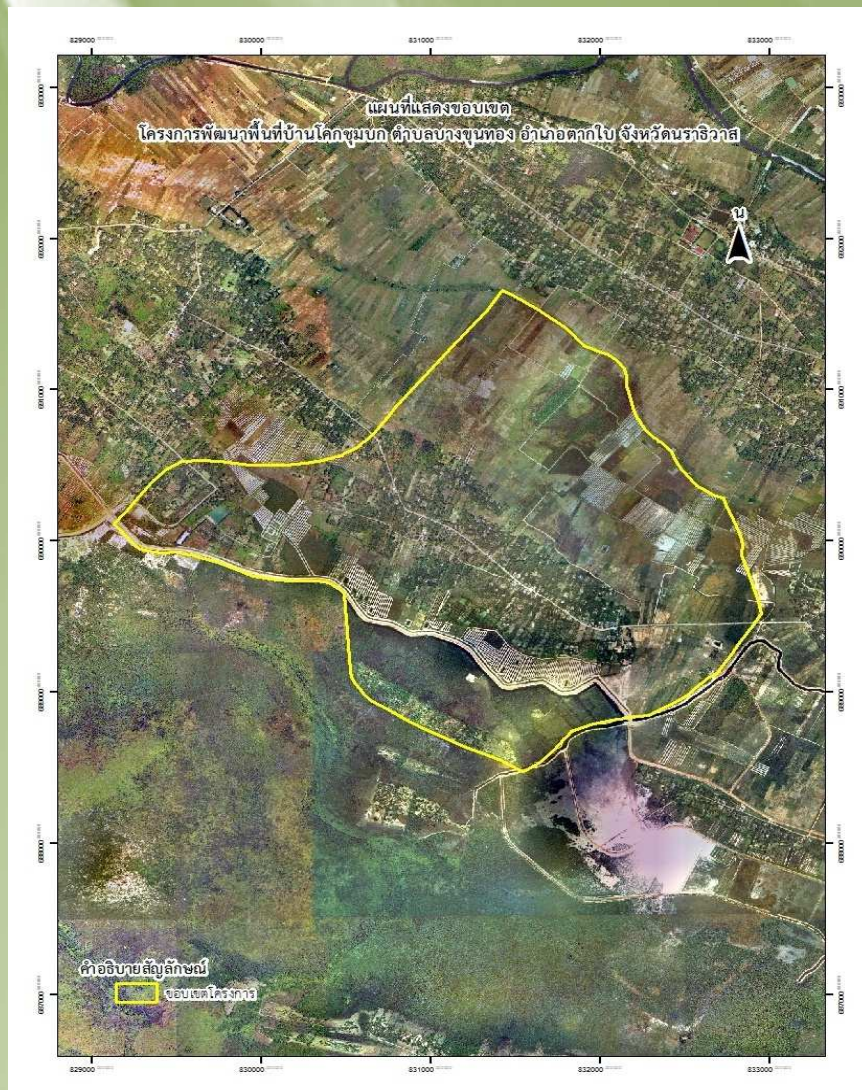
-  ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 1 (ไถเตรียมพื้นที่ ปั่นคั้่นนา) 445.65 ไร่
-  ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 3 (ขุดคู ยกร่อง) 2,249.81 ไร่
-  ก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง ระยะทาง 36 กิโลเมตร

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกชุมบก

หมู่ที่ ๕ ตำบลบางขุนทอง อำเภอดงรัก จังหวัดนครราชสีมา

ข้อมูลทั่วไป

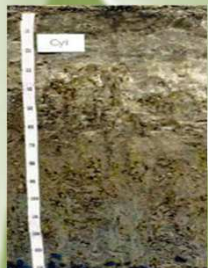
โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกชุมบก ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลบางขุนทอง อำเภอดงรัก จังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่รวมทั้งหมด ๘,๕๐๐ ไร่ ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร ๓,๗๗๙ ไร่ เป็นพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๔,๗๒๑ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำการเกษตร ๒,๗๘๗ ไร่ พื้นที่ทิ้งร้าง ๗๗๕ ไร่ และพื้นที่สาธารณะ ๗๐๙ ไร่ ปัจจุบันมีประชากรเข้าทำประโยชน์ที่ดินจำนวน ๑๐๑ครัวเรือน ๒๙๑ ราย นับถือศาสนาพุทธทั้งหมด



สภาพพื้นที่

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกชุมบกลักษณะสภาพพื้นที่โดยทั่วไป โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกชุมบก มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม และพื้นที่ดอน บางพื้นที่เป็นพื้นที่ป่าพรุ ประสบปัญหาดินเปรี้ยวจัด ดินพรุ และมีน้ำท่วมขัง ลักษณะดินที่พบในพื้นที่โครงการฯ ในพื้นที่โครงการฯ ประกอบด้วยชุดดิน จำนวน ๗ ชุดดิน คือ ชุดดินเชียรใหญ่ (Cyi) ชุดดินกาบแดง (Kd) ชุดดินมูโนะ (Mu) ชุดดินระแงะ (Ra) ชุดดินสงขลา (Sng) ชุดดินตากใบ (Ta) และชุดดินทุ่งหว้า (Tg)

ชุดดินเชียรใหญ่ (Cyi) เป็นดินเหนียวละเอียดลึกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งปนเศษพืช มีสีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก (pH ๔.๕-๕.๐) จากผิวดินเป็นดินเลนสีเทาหรือสีเทาปนน้ำเงิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง (pH ๖.๕-๗.๐)



ชุดดินกาบแดง (kd) เป็นดินอินทรีย์หนาปานกลาง ดินบนเป็นชั้นวัสดุอินทรีย์ มีความหนา 40-100 ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0) ดินล่างเป็นดินเลนตะกอนน้ำทะเล มีสารประกอบไฟโรต์มาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 4.5-6.0)

ชุดดินมุโนะ (Mu) เป็นดินเหนียวละเอียดลึกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งปนเศษพืช มีสีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก (pH ๔.๕-๕.๐) จากผิวดินเป็นดินเลนสีเทาหรือสีเทาปนน้ำเงิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง (pH ๖.๕-๗.๐)



ชุดดินระแงะ (Ra) เป็นดินอินทรีย์หนาปานกลาง ดินบนเป็นชั้นวัสดุอินทรีย์ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก (pH ๔.๕-๕.๐) ดินล่างเป็นดินเลนตะกอนน้ำทะเล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH ๔.๕-๖.๐)

ชุดดินสงขลา (Sng) เป็นดินลึกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย มีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลือง ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีเทาและมีจุดประสีน้ำตาลหรือสีเหลืองตลอดชั้นดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH ๔.๕-๕.๕)

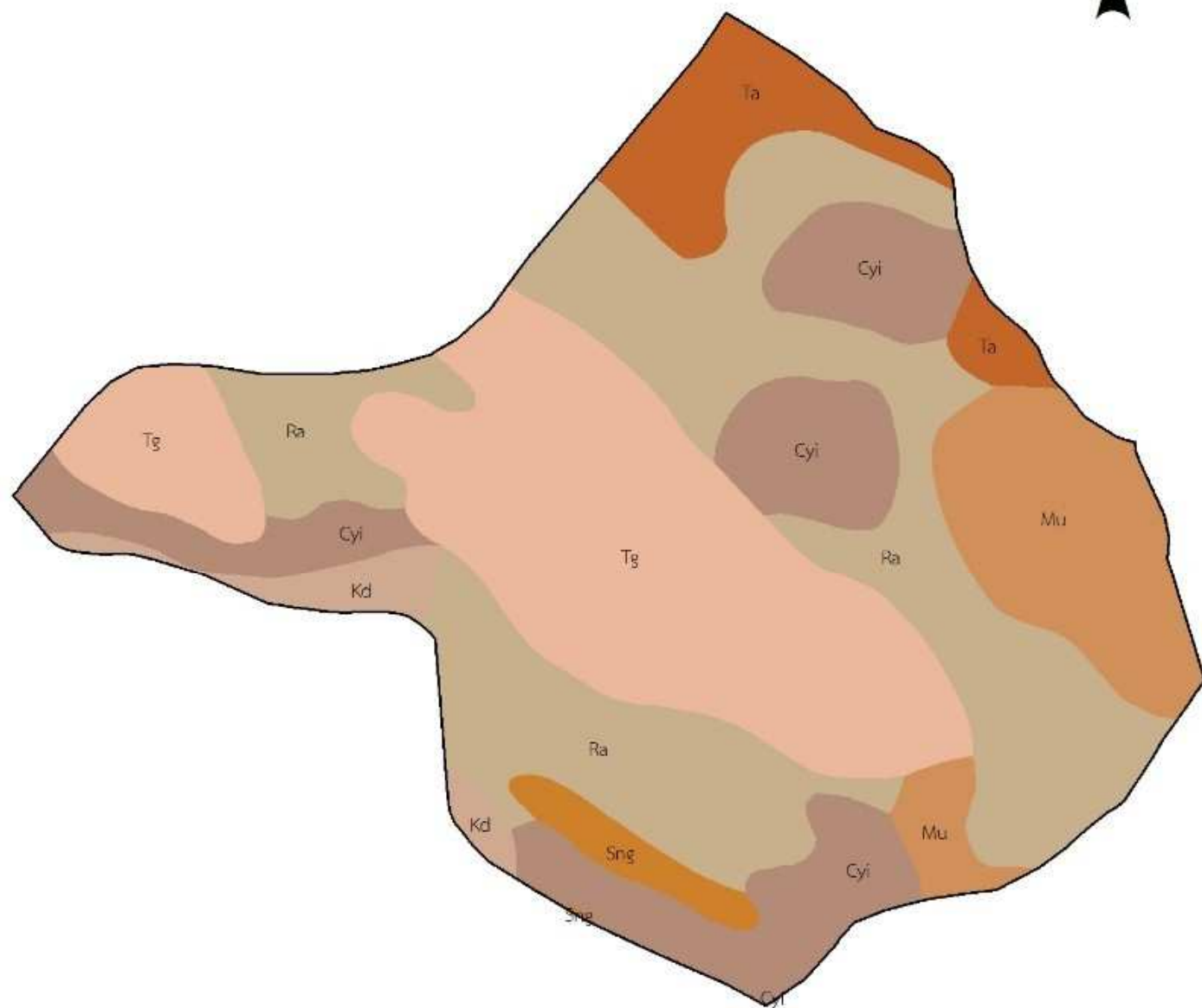


ชุดดินตากใบ (Ta) เป็นดินลึกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายแป้งหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง มีสีเทา ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งหรือดินร่วนปนดินเหนียว มีสีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง (pH ๔.๕-๖.๐)

ชุดดินทุ่งหว้า (Tg) เป็นดินลึก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย มีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดปานกลาง (pH ๕.๕-๖.๐) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหยาบถึงหยาบมาก มีสีน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH ๔.๕-๕.๕)



แผนที่แสดงชุดดิน
โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกชุมบก ตำบลพร่อน อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส



คำอธิบายสัญลักษณ์

- Cyl ชุดดินเชียรใหญ่ (Chian Yai series)
- Kd ชุดดินกาบแดง (Kab Daeng series)
- Mu ชุดดินมูโน๊ะ (Munoh series)
- Ra ชุดดินระแงะ (Rangae series)
- Sng ชุดดินสงขลา (Songkhla series)
- Ta ชุดดินตากใบ (Tak Bai series)
- Tg ชุดดินทุ่งหว้า (Thung Wa series)
- ขอบเขตโครงการ

การประกอบอาชีพ

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกชุมบก มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๙๘ ครัวเรือน ประชากรในหมู่บ้านที่มีการประกอบอาชีพแบ่งเป็นอาชีพภาคการเกษตร จำนวน ๗๐ครัวเรือน (๑๐๐%) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน ๗๐% เกษตรเชิงเดี่ยว ๐.๐๐% และอาชีพนอกภาคการเกษตร จำนวน ๓๑ ครัวเรือน (๐.๐๐%) โดยมีการประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด รองลงมาประกอบอาชีพรับราชการ/ลูกจ้างของรัฐและค้าขาย

อาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
๑. ภาคการเกษตร	๗๐	๙๒.๘๕
- เกษตรผสมผสาน	๗๐	๖๑.๒๒
- เกษตรเชิงเดี่ยว	๐	๓๑.๖๓
๒. นอกภาคการเกษตร*	๓๑	๖๙.๘๑
- รับราชการ/ลูกจ้างของรัฐ	๓	๔.๗๑
- รับจ้างทั่วไป	๒๔	๕๖.๖๐
- ค้าขาย	๒	๓.๗๗
๓. อาชีพอื่นๆ**	๒	๔.๗๑

* ผู้ที่ทำอาชีพนอกภาคเกษตรและทำเกษตรเป็นอาชีพเสริม ๙๓.๕๔%

** ผู้สูงอายุ/ไม่มีอาชีพ

รายได้ประชากร

จากการสำรวจข้อมูลรายได้เฉลี่ยประชากรโครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกอิฐ-โคกโน (๙๗ ครัวเรือน) ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๓ พบว่า ประชากรมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ ๑๓๖,๖๓๔ บาท/ครัวเรือน/ปี ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๔๔ ครัวเรือน (๔๓.๕๖%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยจำนวน ๕๓ ครัวเรือน (๕๖.๔๓%)

รายได้	ครัวเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐	๓๐	๒๙.๗๐
๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๑๔	๑๓.๘๖
๑๐๐,๐๐๑ - ๑๕๐,๐๐๐	๑๐	๙.๙๐
๑๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๑๑	๑๐.๘๙
มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐	๓๖	๓๕.๖๔

สภาพเศรษฐกิจและสังคม

จากการสำรวจข้อมูลรายได้ประชากรที่ประกอบอาชีพภาคการเกษตร (๗๐ครัวเรือน) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน จำนวน ๗๐ ครัวเรือน (๑๐๐%) และเกษตรเชิงเดี่ยว จำนวน ๐ ครัวเรือน (๐.๐๐%)

อาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ภาคการเกษตร	๗๐	๑๐๐
- เกษตรผสมผสาน	๗๐	๑๐๐
- เกษตรเชิงเดี่ยว	๐.๐๐	๐.๐๐

ในปี ๒๕๖๓ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จำแนกรายได้ภาคการเกษตรของประชากร โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกชุมบก พบว่า ประชากรมีรายได้จากภาคการเกษตรเฉลี่ยเท่ากับ **๑๐๕,๗๑๔ บาท/ครัวเรือน/ปี** ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๕๑ ครัวเรือน (๗๒.๘๕%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๑๙ ครัวเรือน (๒๗.๑๕%)

รายได้	ครัวเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐	๑๓	๓๐.๕๒
๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๓๘	๔๙.๔๗
๑๐๐,๐๐๑ - ๑๕๐,๐๐๐	๑๗	๑๗.๘๙
๑๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๑	๑.๐๕
มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐	๑	๑.๐๕

กลุ่มอาชีพ

จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มอาชีพในพื้นที่ โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านชุมบก ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๓ พบว่า มีกลุ่มอาชีพ จำนวน ๔ กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มปลูกผักบนพื้นที่ขุดยกร่อง กลุ่มทำนา กลุ่มเลี้ยงโคขุน กลุ่มเลี้ยงปลาในบ่อดิน และกลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้าน ดังนี้

กลุ่ม	จำนวน (ราย)	รับผิดชอบโดย
๑. กลุ่มทอผ้า	๖๑	เหล่ากาชาดจังหวัดนราธิวาส
๒. กลุ่มทำนา	๔๖	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
๓. กลุ่มปู้หมัก/น้ำหมักชีวภาพ	๔๖	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกอิฐ-โคกใน โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกอิฐ – โคกใน มีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๐๗๒ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ใช้สอย ๗๘๑ ไร่ พื้นที่ทิ้งร้าง ๑๘๐ ไร่ แบ่งเป็น นาร้าง ๑๒๗ ไร่ พื้นที่ลุ่ม ๕๓ ไร่ และพื้นที่สาธารณประโยชน์ ๑๑๑ ไร่ แบ่งเป็น แหล่งน้ำ ๔๐ ไร่ และถนน ๗๑ ไร่ พื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่ราษฎรมีการปลูกปาล์มน้ำมัน ๓๙๔ ไร่ รองลงมาเป็นการทำนาข้าว ๒๙๒ ไร่ ยางพารา ๓๙ ไร่ เกษตรผสมผสาน ๓๘ ไร่ ทุ้งหญาอาหารสัตว์ ๑๘ ไร่

การใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
๑) พื้นที่ใช้สอย	๒,๗๙๗	
- นาข้าว	๔๙๔	
- ปาล์มน้ำมัน	๘๒๖	
- ยางพารา	๓๘๔	
- พืชผัก/ไม้ผลผสมผสาน	๙๖๖	
- มะพร้าว	๔๖	
- แปลงเกษตรทฤษฎีใหม่	๓๑	
- ทุ้งหญาอาหารสัตว์	๕๐	
๒) พื้นที่ทิ้งร้าง/สามารถใช้ประโยชน์ได้	๗๗๕	
- นาร้าง	๒๕๗	
- ป่าละเมาะ	๕๘	
- พื้นที่ลุ่ม	๔๖๐	
๓) พื้นที่สาธารณประโยชน์	๒๐๗	
- แหล่งน้ำ	๑๑๐	
- ถนน	๙๗	

แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน
โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกชุมบก หมู่ที่ 5 ตำบลบางขุนทอง อำเภอดงรัก จังหวัดนครราชสีมา
พื้นที่ 3,779 ไร่



คำอธิบายสัญลักษณ์

สัญลักษณ์

พื้นที่ใช้สอย

- นาข้าว
- ป่าลุ่มน้ำมัน
- ยางพารา
- ไม้ผล/ไม้ยืนต้นผสม
- มะพร้าว
- แปลงเกษตรทฤษฎีใหม่
- พืชพันธุ์/อาหารสัตว์

พื้นที่ทิ้งร้าง

- นาร้าง
- ป่าละเมาะ
- พื้นที่ลุ่ม

พื้นที่สาธารณะประโยชน์

- แหล่งน้ำ
- ถนน

- พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ (ไร่)

2,797

494

826

384

966

46

31

50

775

257

58

460

207

110

97

3,779 ไร่

การพัฒนาพื้นที่โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สำรวจข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานที่เข้าไปส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกชุมบก ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๒ ทั้งการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ การปรับปรุงแปลงนา การสนับสนุนปัจจัยการผลิต การสนับสนุนองค์ความรู้ ด้านต่างๆ อาทิ การฝึกอบรมวิชาชีพ การสาธิตในพื้นที่ตลอดจนการศึกษาเรียนรู้งานในพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อให้เกษตรกรสามารถพัฒนาพื้นที่การเกษตรของตนเองและประกอบอาชีพการเกษตรอย่างยั่งยืนและพึ่งตนเองได้ โดยเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆ เพื่อการพัฒนาอาชีพจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดังนี้

๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

(๑) เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๑ (การปักคันนา) จำนวน ๕๒ ราย (๕๐๒ ไร่)

(๒) เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๒ (ขุดคันล้อมนา) จำนวน ๖ ราย (๓๑ ไร่)

(๓) เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ (ขุดคู-ยกร่อง) จำนวน ๙๘ ราย (๑,๒๒๘.๕ ไร่)

(๔) เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง จำนวน ๑๖.๓๖ ไร่

(๕) เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการไถเตรียมพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกข้าว จำนวน ๑๖ ราย (๑๐๐ ไร่)

(๖) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการปลูกหญ้าแฝกบนขอบถนน ไหล่ทาง ริมคลองสาธารณะ จำนวน ๒,๙๗๐,๐๐๐ กล้า

๒) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

๒.๑) การสนับสนุนปัจจัยการผลิต

(๑) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน (ปุณขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น ปุ๋ยหมัก พืชปุ๋ยสด) ให้แก่เกษตรกรเพื่อใช้ปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด และเพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดินสำหรับใช้ในแปลงเกษตรปลูกพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล แก่เกษตรกร จำนวน ๖๘ ครัวเรือน

(๒) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชผักบริโภคในครัวเรือน ปลอดภัยจากสารพิษ และจำหน่ายสร้างรายได้ในครัวเรือน ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๓๕ ครัวเรือน

(๓) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์พืช (กิ่งพันธุ์ ฝรั่ง มะนาว มะพร้าว ส้มโอ) เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณบ้าน และพื้นที่แปลงเกษตร ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๑๕ ครัวเรือน

(๔) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์ปลา (ปลานิล ปลาดุก ปลาตะเพียน ปลาหมอ) พร้อมทั้งสนับสนุนอาหารปลาขนาดเล็กเพื่อส่งเสริมการเลี้ยงปลาในกระชังและบ่อดิน ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๒๐ ครัวเรือน

(๕) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์สัตว์ (ไก่ แพะ เป็ด กบ) พร้อมทั้งสนับสนุนอาหารไก่เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๑๐ ครัวเรือน

(๖) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนการจัดทำรั้วจุดเรียนรู้พื้นที่นาร้างเพื่อการปลูกข้าว จำนวน ๑ ครัวเรือน

การพัฒนาพื้นที่โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

๒) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ (ต่อ)

๒.๒) การสนับสนุนองค์ความรู้

(๑) อบรม

(๑.๑) เกษตรกรได้รับการอบรมการปรับปรุงดินเพื่อปลูกข้าว จำนวน ๓๑ ครั้งเรือน

(๑.๒) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกไม้ผลผสมผสานในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดที่มีการขุดคูยกร่องเพื่อบริโภค จำนวน ๑๐ ครั้งเรือน

(๑.๓) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ดินพรุ จำนวน ๒๕ ครั้งเรือน

(๑.๔) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกข้าวคุณภาพ จำนวน ๓๑ ครั้งเรือน

(๑.๕) เกษตรกรได้รับการอบรมการเลี้ยงสัตว์ปีก (ไก่ เป็ด) จำนวน ๑๕ ครั้งเรือน

(๑.๖) เกษตรกรได้รับการอบรมการทำผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝก เพื่อพัฒนาทักษะการทำผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝก จำนวน ๕ ราย

(๑.๗) เกษตรกรได้รับการอบรมและสนับสนุนบ่อแก๊สชีวภาพ เพื่อใช้เป็นแก๊สหุงต้มภายในครัวเรือน จำนวน ๑ ครั้งเรือน

(๒) การสาธิตในพื้นที่

(๒.๑) สาธิตการทำการใช้ปุ๋ยหมัก / น้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๒๕ ราย

(๒.๒) สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด จำนวน ๓๑ ราย

(๒.๓) สาธิตการใช้วัสดุปูนเพื่อปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด (ปูนขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น) จำนวน ๖๕ ราย

(๒.๔) สาธิตการให้น้ำระบบท่อ เพื่อให้มีน้ำใช้ในแปลงเกษตรและสะดวกรวดเร็ว จำนวน ๑ ราย

(๒.๕) สาธิตการเพาะเห็ดในถุงพลาสติก เพื่อเพิ่มรายได้ในครัวเรือน จำนวน ๑๐ ราย

(๓) การศึกษาดูงาน

(๓.๑) เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ ซึ่งเป็นเกษตรกรศูนย์เรียนรู้และเกษตรกรตัวอย่างในพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จ โดยการศึกษาการดูงานในพื้นที่ของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในต่างจังหวัด (พัทลุง ตรัง สงขลา) จำนวน ๔ ราย

(๓.๒) เกษตรกรได้รับการศึกษาดูงานของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จภายในจังหวัดนราธิวาส จำนวน ๔๕ ครั้งเรือน

แผนที่แสดงกิจกรรมการดำเนินงาน
โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านโคกชุมบก ตำบลบางขุนทอง อำเภอดงรัก จังหวัดนครราชสีมา



คำอธิบายสัญลักษณ์



กิจกรรมปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๑ (ไถเตรียมพื้นที่ ปั่นคันนา) พื้นที่ ๕๐๖ ไร่



กิจกรรมปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ (ขุดคู ยกร่อง) พื้นที่ ๑,๒๒๘.๕ ไร่



กิจกรรมก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง ระยะทาง ๑๔,๓๖ กิโลเมตร



ขอบเขตโครงการฯ ครอบคลุมพื้นที่ ๓,๗๗๙ ไร่